

Sygn. akt I UK 291/09

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania L. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wznowienie postępowania w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy w

związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 marca 2010 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 kwietnia 2009 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 27 października 2008 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. oddalił odwołanie L. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 19 czerwca 2007 r. odmawiającej

mu wznowienia postępowania w sprawie przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Sąd Okręgowy oparł swe rozstrzygnięcie w całości na bezspornych okolicznościach faktycznych, podając że wnioskodawca, urodzony dnia 4 czerwca 1955 r., domagał się przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Decyzją z dnia 16 marca 2004 r. organ rentowy odmówił mu tego świadczenia, a jego odwołanie Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 16 maja 2005 r. oddalił. Następnie apelację ubezpieczonego od tego wyroku oddalił Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 14 marca 2007 r. (sygn. akt ... 2222/05). Również odwołanie wnioskodawcy od kolejnej odmownej decyzji z dnia 27 lutego 2006 r. zostało przez Sąd Okręgowy w K. oddalone wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2006 r., a jego apelacja oddalona została przez Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 31 października 2007 r. Ponadto w sprawie o jednorazowe odszkodowanie z tytułu tego samego zdarzenia Sąd Rejonowy w K. (sygn. akt ... 814/05/N) wyrokiem z dnia 13 grudnia 2006 r. zmienił zaskarżoną przez L. K. decyzję i przyznał mu jednorazowe odszkodowanie w wysokości 30%., zaś Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 18 lipca 2007 r. (sygn. akt ... 31/07) zmienił ten wyrok i zmniejszył wysokość jednorazowego odszkodowania z 30% na 15%.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy przytoczył treść art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, póź. 353) i stwierdził, że jakkolwiek wnioskodawca kwestionował decyzję organu rentowego odmawiającą mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej z dnia 19 czerwca 2007 r., a równocześnie decyzję z dnia 14 marca 2003 r., powołując jako nowy dowód w sprawie opinię biegłego ortopedy z dnia 12 września 2006 r. sporządzoną dla potrzeb sprawy o jednorazowe odszkodowanie - to zdaniem Sądu, pojęcie niezdolności do pracy, określone w art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jest odmienne od pojęcia uszczerbku na zdrowiu określonego w art. 11 i 12 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673 ze zm.). Mając powyższe na uwadze

Sąd stwierdził, że opinia sporządzona w celu ustalenia uszczerbku na zdrowiu nie pokrywa się w całości z opinią sporządzoną dla ustalenia niezdolności do pracy w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy i nie może stanowić nowego dowodu w rozumieniu art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W konsekwencji uznał, że nie było podstaw do wznowienia postępowania w zakresie prawa wnioskodawcy do renty i oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Na skutek apelacji ubezpieczonego Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2009 r. oddalił apelację. Sąd Apelacyjny całkowicie podzielił wywody Sądu pierwszej instancji oraz przedstawioną interpretację przepisu art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazał ponadto, że nie jest obecnie możliwa zmiana decyzji organu rentowego w trybie art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jedynie dlatego, że apelujący inaczej ocenia materiał dowodowy zebrany w poprzednich postępowaniach i domaga się jego ponownego rozważenia podnosząc te same argumenty i okoliczności, które były już przedmiotem rozważań zakończonych postępowania. Odmienna ocena dowodów możliwa jest wyłącznie wtedy, gdy dowody lub ujawnione okoliczności były nieznane organowi rentowemu w chwili orzekania o prawie do świadczenia, a obecnie mają wpływ na prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub ich wysokość (por. też uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r., III UZP 5/03 - OSNP 2003/18/442). Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. apelację jako pozbawioną usprawiedliwionych zarzutów oddalił.

Ubezpieczony wniósł skargę kasacyjną zaskarżając w całości wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 29 kwietnia 2009 r. Skargę oparł na podstawie naruszenia przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik postępowania, a to art. 48 § 3 k.p.c. w związku 379 pkt 4 k.p.c. co powoduje nieważność postępowania. Skarżący wskazał, iż w składzie Sądu Apelacyjnego, który wydał zaskarżone orzeczenie znalazła się Pani Sędzia H. G., która wchodziła także w skład Sądu wydającego wyrok w sprawie ... 2222/05, co zdaniem skarżącego powoduje nieważność zaskarżonego orzeczenia z uwagi na brzmienie art. 379 pkt 4 k.p.c. w związku art. 48 § 3 k.p.c. W ocenie skarżącego postępowanie wskazane w art.

114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ma charakter postępowania wznowieniowego i to zarówno w swej części przed organem rentowym jak i wywołanym odwołaniem się od decyzji organu rentowego postępowaniem przed sądem, zatem do takiego postępowania należy stosować odpowiednio art. 48 § 3 k.p.c. wyłączający z mocy ustawy od orzekania w przedmiocie wznowienia sędzię biorącego udział w wydaniu orzeczenia objętego tym wznowieniem. Co prawda we wskazanym powyżej przepisie mowa jest o skardze o wznowienie postępowania jednakże zdaniem skarżącego należy opowiedzieć się za rozszerzającą wykładnią przepisu 48 § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się nieuzasadniona. W sprawie nie zachodzi nieważność postępowania przedstawiona w skardze kasacyjnej jako naruszenie art. 48 § 3 k.p.c. w związku 379 pkt 4 k.p.c. Kwestia uprawnień L. K. do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej zaistniałym w dniu 19 kwietnia 2002 r. była wcześniej już dwukrotnie przedmiotem decyzji organu rentowego, a także dwóch postępowań sądowych przed sądami obu instancji. W pierwszej sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 14 marca 2007 r. (sygn. akt ... 2222/05), apelujący powoływał się na okoliczności i wyniki postępowania dowodowego w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowy w K. (sygn. akt ... 814/05/N), a Sąd Apelacyjny dostrzegł potrzebę uzupełnienia własnego postępowania dowodowego i dopuścił dowód z kolejnej opinii biegłych lekarzy specjalistów (neurologa i chirurga-ortopedy), którzy potwierdzili dotychczasowe ustalenia o braku niezdolności do pracy w związku z wypadkiem zaistniałym w dniu 19 kwietnia 2002 r. Również w drugiej sprawie (z odwołania od odmownej decyzji z dnia 27 lutego 2006 r.) zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 31 października 2007 r. (sygn. akt ... 2164/06), przedmiotem badania i oceny były także podnoszone przez wnioskodawcę okoliczności i ustalenia, jakie poczynione zostały w sprawie o jednorazowe odszkodowanie z tytułu tego samego zdarzenia przez Sąd Rejonowy w K. (sygn. akt ... 814/05/N).

Mając powyższy stan faktyczny na uwadze stwierdzić należy, że podnoszona okoliczność w postaci występowania w składzie orzekającym w

niniejszej sprawie Sędzi H. G., która wchodziła także w skład Sądu wydającego wyrok w sprawie ... 2222/05, nie powoduje nieważności postępowania sądowego w tej sprawie. W stosunku do ubezpieczonego prowadzone były trzy odrębne od siebie postępowania sądowe, za każdym razem w wyniku złożonych odwołań od decyzji organu rentowego będących rezultatem rozpatrzenia odrębnych wniosków ubezpieczonego o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. W ramach tych postępowań sądy nie orzekały na podstawie przepisów o wznowieniu postępowania (art. 399 k.p.c. – art. 416¹ k.p.c.). Tym samym wskazana sędzia nie orzekała z naruszeniem art. 48 § 3 k.p.c. Powyższy przepis nie ma zastosowania do spraw sądowych będących przedmiotem rozpoznania odwołań od różnych decyzji organu rentowego wydanych na podstawie odmiennego stanu faktycznego, w których ten sam sędzia orzekał. Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.